

25006, м. Кропивницький, вул. Архітектора Пауценка, 69
тел: +38 (0522) 24-44-50
email: kdka.kr@ukr.net, веб-сайт: www.kdka.kr.ua

69 Architect Pauchenko Street, Kropivnitsky, 25006 Ukraine
phone: +38 (0522) 24-44-50
email: kdka.kr@ukr.net, web-site: www.kdka.kr.ua

РІШЕННЯ № 38

«Про притягнення до дисциплінарної відповідальності»

13 жовтня 2023 року

м. Кропивницький

Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури Кіровоградської області у складі дисциплінарної палати: голови палати Квашука О.Д., секретаря палати – Звіздун А.М., членів палати: Бірюкова А.О., Ковальова Ю.В., Кричуна Ю.А., Майнард Н.О., Шолух С.Г. та Бравермана В.О., який не брав участі у голосуванні на підставі абзацу 2 частини другої статті 41 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», розглянувши у відкритому засіданні дисциплінарну справу стосовно адвоката **ОСОБА_1** (свідectво про право на зайняття адвокатською діяльністю № <...> від <...> р., видане на підставі рішення Кіровоградської обласної КДКА № <...> від <...> р.), -

ВСТАНОВИЛА:

До КДКА Кіровоградської області з Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури надійшли для розгляду скарги **ОСОБА_2** від 08.03.2023р. та від 22.03.2023 р. на поведінку адвоката **ОСОБА_1**.

Протокольним рішенням дисциплінарної палати від 24.07.2023 р. скарги об'єднані для спільного розгляду з метою недопущення паралельних дисциплінарних проваджень, ураховуючи їх взаємопов'язаність та частковий збіг за предметом оскарження.

Предмет оскарження

1. Скаржницею зазначено, що 05.09.2020 р. до Єдиного реєстру досудових розслідувань було внесено відомості про вчинення вбивства її сина, **ОСОБА_3**, та про замах на вбивство її онучки - **ОСОБА_4**, <... 2007> р.н.

Згідно із фавбулою провадження, діяння були вчинені **ОСОБА_5**, матір'ю **ОСОБА_4**.

17.09.2020 р. скаржницею подано заяву про злочин, вчинений стосовно онуки, та заяву про залучення її в статусі законного представника.

У той же день, її було залучено як законну представницю, та 28.09.2020 р. за її участі було проведено допит потерпілої, **ОСОБА_4**, а 20.10.2020 р. скаржницею було допитано у статусі законного представника малолітньої потерпілої.

Розпорядженням Рівненського міського голови № 897-р від 20.10.2020 р. опікуном **ОСОБА_4** призначено **ОСОБА_6**, яка є матір'ю підозрюваної, тому з метою забезпечення об'єктивності досудового розслідування постановою слідчого від 11.02.2021 р. у статусі законного представника дитини було залучено начальника відділу опіки та піклування служби у справах дітей Рівненської міської ради.

12.09.2022 р. **ОСОБА_6**, в інтересах неповнолітньої **ОСОБА_4**, було укладено договір про надання правової допомоги із адвокатом **ОСОБА_1**.

На думку скаржниці, адвокат не мав права укласти договір із **ОСОБА_6** та отримувати доручення на представництво неповнолітньої **ОСОБА_4**, бо єдиним законним представником, станом на 12.09.2022 р., була визначена **ОСОБА_7**, тому договір про правову допомогу міг бути укладений лише з нею.

2. Скаржниця звернула увагу на інформацію про відмінність у датах видачі **ОСОБА_1** свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю, вказаних у договорі з **ОСОБА_6** та у Єдиному реєстрі адвокатів України ЄРАУ (відповідно, <...1993 р.> та <...2002 р.>).

3. Скаржниця також повідомила, що адвокат **ОСОБА_1**, усупереч вимогам статті 11 Правил адвокатської етики, пункту 16 Порядку підвищення кваліфікації адвокатів України, порушує свій професійний обов'язок щодо підвищення кваліфікації.

Рух справи

1. Рішенням дисциплінарної палати № 24 від 18.09.2023 р. стосовно адвоката **ОСОБА_1** було порушено дисциплінарну справу.

Палата встановила ознаки дисциплінарного проступку, передбаченого пунктами 5, 6 частини першої статті 34 Закону України “Про адвокатуру та адвокатську діяльність”, - у частині відомостей, поданих скаржницею, про порушення адвокатом професійних обов'язків з підвищення кваліфікації.

Інші доводи скаржниці палата визнала такими, що не містять відомостей про ознаки дисциплінарного проступку, із наведенням відповідних мотивів у рішенні № 24 від 18.09.2023 р.

2. Розгляд справи було призначено на 13 жовтня 2023 року о 16 годині 30 хвилин.

3. Скаржниця та адвокат у засідання не з'явилися; клопотання про участь у розгляді справи в режимі відеоконференції - не подали.

Адвокат надіслав електронною поштою письмові пояснення та просить розглядати справу без його участі.

4. 13.10.2023 р. палатою ухвалено рішення у справі на підставі наявних матеріалів, із урахуванням доводів учасників розгляду.

Позиція адвоката

По суті питання, з приводу якого здійснюється дисциплінарне провадження, адвокат письмово повідомив, що з повагою ставиться до рішень органів адвокатського самоврядування, раніше брав участь у його роботі, неодноразово обираючись членом дисциплінарної палати.

У 2010 році, після 20 років активної практики, переніс інсульт, довго лікувався, після чого став особою з інвалідністю, маючи протипоказання щодо роботи з нервово-психічним навантаженням.

Після цього практично припинив адвокатську діяльність, і зараз працює юристом на підприємстві, хоча у 2019 році досяг пенсійного віку; поза основною роботою веде лише кілька справ на рік (в основному за дорученням родичів чи близького оточення).

Унаслідок наведеного, упровадження правил щодо підвищення кваліфікації помилково сприйняв як явище, що знаходиться за межами його професійних інтересів, і участь у ньому виглядала б не зовсім доречною з огляду на вік та фактичну відсутність індивідуальної практики.

Про невиконання правил стосовно підвищення кваліфікації шкодує; має намір усунути ці недоліки у професійній діяльності, зареєструвати особистий кабінет і наповнювати його необхідною інформацією про підвищення свого кваліфікаційного рівня, суворо дотримуючись встановлених правил і приписів органів адвокатського самоврядування.

Просить не застосовувати дисциплінарного стягнення.

Мотиви дисциплінарної палати

1. Статтею 131² Конституції України закріплено, що адвокатура в Україні діє для надання професійної правничої допомоги.

Відповідно до частин першої, другої статті 2 Закону України “Про адвокатуру та адвокатську діяльність” (далі — “Закон № 5076-VI”) адвокатура України - недержавний самоврядний інститут, що забезпечує здійснення захисту, представництва та надання інших видів правової допомоги на професійній основі, а також самостійно вирішує питання організації і діяльності адвокатури в порядку, встановленому цим Законом.

Адвокатуру України складають усі адвокати України, які мають право здійснювати адвокатську діяльність.

Обов'язки з підвищення свого професійного рівня та виконання рішень органів адвокатського самоврядування є професійними обов'язками кожного адвоката (пункти 4, 5 частини першої статті 21 Закону № 5076-VI).

Згідно із частиною першою статті 57 Закону № 5076-VI рішення Ради адвокатів України є обов'язковими до виконання всіма адвокатами.

2. Підвищення кваліфікації адвокатів в Україні здійснюється відповідно до Порядку підвищення кваліфікації адвокатів України, затвердженого рішенням Ради адвокатів України від 03.07.2021 р. № 63 (з наступними змінами і доповненнями) (далі — «Порядок № 63»).

Відповідно до пункту 16 Порядку № 63 усі адвокати, інформація про яких внесена до Єдиного реєстру адвокатів України, зобов'язані постійно підвищувати свій професійний рівень (професійну кваліфікацію).

Підвищення кваліфікації є підвищенням професійного рівня адвоката, що є його важливим професійним обов'язком, дотримання якого має забезпечувати безперервне поглиблення, розширення й оновлення адвокатами своїх професійних знань, вмінь та навичок, за бажанням адвоката здобуття нової спеціалізації або кваліфікації у певній галузі права чи сфері діяльності на основі раніше здобутої освіти і практичного досвіду, забезпечувати адвокатів достатньою інформацією про зміни у чинному законодавстві та практиці його тлумачення та застосування (пункт 2 Порядку № 63).

Підвищення кваліфікації адвокатів в Україні здійснюється операторами підвищення кваліфікації адвокатів за адміністрування підвищення кваліфікації адвокатів адміністратором, тобто Вищою школою адвокатури (пункт 5 Порядку № 63).

Види підвищення кваліфікації адвоката визначені пунктом 14 Порядку №63: навчання або викладання за професійними програмами підвищення кваліфікації адвокатів у вищих навчальних закладах III та IV рівня акредитації, участь у міжнародних, всеукраїнських та регіональних наукових, науково-практичних та науково-методологічних конференціях, семінарах, круглих столах, тренінгах, програмах тощо, участь у будь-яких акредитованих заходах з підвищення кваліфікації адвокатів (в тому числі в форматі онлайн), публікації наукових або науково-практичних статей, які пройшли рецензування Вченою радою Вищої школи адвокатури НААУ, видання монографій, підручників, посібників, та інші.

Крім того, адвокату України зараховуються академічні години та/або залікові бали підвищення кваліфікації, отримані на відповідних заходах, проведених та/або визнаних організацією-підписантом Меморандуму ССВЕ «Про взаємне визнання транскордонного підвищення кваліфікації адвокатів» (пункт 27 Порядку № 63).

Вимоги щодо підвищення кваліфікації регламентуються пунктами 16-32 Порядку № 63.

Адвокати мають право вільно обирати види підвищення кваліфікації, брати участь у будь-яких заходах з підвищення кваліфікації адвокатів, що

проводяться операторами підвищення кваліфікації за умови їх реєстрації на такий захід оператором, що його проводить (пункт 25).

Виконання адвокатами вимог Порядку № 63 підлягає оцінюванню за визначеними критеріями за звітний рік (пункти 17 — 22); звітний період: з 01 січня по 31 грудня кожного року. Вищою школою адвокатури НААУ ведеться особиста картка обліку залікових балів адвоката (пункт 23).

Відповідно до пунктів 20, 21 Порядку № 63 усі адвокати, за виключенням адвокатів, зазначених у пункті 19 цього порядку, зобов'язані підвищувати кваліфікацію адвоката на рівні 10 годин на рік (10 залікових балів). Адвокат за рік має отримати не менше ніж 2 залікових бали за навчання з питань Правил адвокатської етики.

Згідно із пунктом 26 Порядку № 63 у разі тривалої (понад трьох місяців) втрати працездатності або з інших поважних причин, за відповідною заявою адвоката та за рішенням ради адвокатів регіону, адвокат може бути звільнений від обов'язку підвищення кваліфікації протягом періоду оцінювання повністю або частково. Копія такого рішення ради адвокатів регіону направляється до ВША НААУ.

Адвокатам, які не виконали вимоги цього Порядку за попередні роки, надається можливість отримати сертифікати з підвищення кваліфікації за ці роки за умови успішних проходжень спеціальних тестувань у Вищій школі адвокатури НААУ за кожен рік невиконання (пункт 32 Порядку № 63).

3. Наведене дає підстави для наступних висновків.

Підвищення кваліфікації є професійним обов'язком адвоката, право на заняття адвокатською діяльністю якого не зупинене, що реалізується шляхом участі у заходах, які проводяться операторами підвищення кваліфікації та/або здійснення іншої діяльності (дій) з підвищення кваліфікації, види та мінімальний обсяг яких відповідає вимогам та критеріям, визначеним наведеними положеннями Порядку № 63.

Адвокат може бути звільнений від виконання такого обов'язку на певний строк лише за рішенням відповідної ради адвокатів регіону.

Обов'язок з підвищення адвокатом професійного рівня має безперервний характер, та, у практичній площині, реалізується у розрізі окремих звітних періодів, шляхом виконання вимог Порядку № 63.

У свою чергу, недотримання адвокатом таких вимог стосовно періоду та мінімального обсягу дій з підвищення кваліфікації, що мають бути виконані упродовж встановленого періоду оцінювання, є порушенням професійного обов'язків щодо підвищення професійного рівня та виконання рішень органів адвокатського самоврядування.

Факт завершення календарного року не припиняє чинності обов'язків адвоката з підвищення кваліфікації, порушених ним в аспекті звітного періоду.

У випадку такого порушення, неналежна поведінка адвоката вважатиметься припиненою з моменту успішного проходження ним

спеціального тестування у Вищій школі адвокатури НААУ (з отриманням сертифікату за попередній рік (роки) підвищення кваліфікації).

4. Як убачається із інформації, наданої Вищою школою адвокатури НААУ (лист № 108/0/02-2 від 21.07.2023 р.), адвокат **ОСОБА_1** не проходив процедуру реєстрації власного кабінету в Центрі акредитації ВША НААУ, і відомості щодо проходження адвокатом **ОСОБА_1** підвищення кваліфікації, відповідно до Порядку підвищення кваліфікації адвокатів України, протягом 2020-2022 років відсутні.

Факт порушення порядку підвищення кваліфікації адвокат **ОСОБА_1** у своїх письмових поясненнях визнав.

Палата враховує, що дію пунктів 19, 20 Порядку № 63 було призупинено за рішенням Ради адвокатів України №30 від 16.03.2022 р. у період: 24.02.2022 р. - 31.12.2022 р. (із урахуванням рішення РАУ № 185 від 27.12.2022 р.).

Отже, палатою було встановлено, що адвокат **ОСОБА_1** упродовж періоду: 01.01.2021 р. - 31.12.2021 р. не реєструвався, не брав участі у заходах, які проводилися операторами підвищення кваліфікації, та не вчиняв інших дій з підвищення кваліфікації, види та вимоги щодо яких визначені Порядком №63.

Висновки палати

1. Дослідивши обставини справи, палатою встановлено, що адвокат **ОСОБА_1**, не виконавши, упродовж періоду: 01.01.2021 р. - 31.12.2021 р., вимоги пунктів 16, 20 та 21 Порядку підвищення кваліфікації адвокатів України, затвердженого рішенням Ради адвокатів України від 03.07.2021 р. № 63, порушив свої професійні обов'язки з підвищення професійного рівня та виконання рішень органів адвокатського самоврядування.

Поведінка адвоката не відповідає приписам пунктів 4, 5 частини першої статті 21 Закону № 5076-VI і містить склад дисциплінарного проступку, кваліфікованого за пунктом 5 частини другої статті 34 та пунктом 6 частини другої статті 34 Закону № 5076-VI.

Проступок адвоката є триваючим (дата початку: 01.01.2022 р.); станом на 12.10.2023 р. він не є припиненим.

2. Взавши до уваги, що адвокат усвідомив порушення та запевняє в його усуненні у подальшій професійній діяльності, вперше притягується до дисциплінарної відповідальності, палата вирішила застосувати стягнення у вигляді попередження.

Керуючись статтями 34, 35, 37, 41 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», палата

ВИРІШИЛА:

Притягнути до дисциплінарної відповідальності адвоката **ОСОБА_1** (свідectво про право на зайняття адвокатською діяльністю № <...> від <...> р.,

видане на підставі рішення Кіровоградської обласної КДКА № <...> від <...> р.) та застосувати до нього дисциплінарне стягнення у вигляді **попередження**.

Відповідно до частини першої статті 42 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» рішення у дисциплінарній справі може бути оскаржено адвокатом чи особою, яка ініціювала питання про дисциплінарну відповідальність адвоката, протягом тридцяти днів з дня його прийняття до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури або до суду.

Голова палати

Олександр Квашук

Секретар палати

Анатолій Звздун

